Ч. 209. (380). Львів, Пятниця, дня 25. серпня 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Ціна примірника 6 сот. На провінції 8 сот. В занятих теріторіях 4 коп.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ пів року	9·— „
„ чверть року	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ пів року	12·— „
„ чверть року	6·— „
„ місяць	3·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламації вільні від почтової оплати. Рукописі приймаєть ся лише оплачені, а звертаєть ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції: ЛЬВІВ, ул. Руська 3.

Ціна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 1 К. за стрічку, а в оповістках 60 сот., в редакційній части 1 К Повідомленя про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платит ся 50 сот.

На внутрішнім фронті.

(З засїданя угорського сойму.)

БУДАПЕШТ. (Ткб) На вчерашнім засїданю угорського сойму перед порядком дневним допустив президент до слова послів ґр. Войтіха Апонїя, Юлїя Андрасі-я і Стефана Раковського

Ґр. Апоній заявив, що мужі довіря опозиції знали добре, що роль, яку вони обіймають, є дуже важка, та прийняли обовязок, виходячи з заложеня, що треба вихіснувати всяку обставину, яка дає вигляди на поправу долї угорського народу, хотьби на волос. Та місію свою вони приневолені понехати, позаяк в згаданій справі перед рішенєм подій вони не мають спромоги довідати ся про подробиці справ і поробити до них свої замітки. Другою причиною понеханя місії є, що ріжниця поглядів, яка дїлить управу полїтики заграничних справ від переконань мужів довіря опозиції є за велика, щоб мужі довіря могли займатись направою подробиць. Рівночасно однак мусить бесїдник заявити, що ріжниці, які повстали, в ніякій мірі не дотикають удержаня наших союзів, головно з німецькою державою. І як довго цїлию наших ворогів є знищенє монархії, не може бути взагалї бесїди про мирові переговори, анї не можна говорити про мир, хоч конечним є, щоб устаЛена під тим зглядом, спільна проґрама була ясна. Угорський нарід, як передше, так і тепер, є рішений витривати в борбі о своє істнованє.

Бесїдник заявляє дальше, що опозиція, складаючи місію довіря, мусить від тепер більше, як се доси дїялось, понехати пассивну роль. Очивидно мусить вона оминати все, що могло би некорисно вплинути на воєннє положенє і на власну оборону, але в більшій мірі мусить критикувати те, що дїє ся.

На поли заграничної полїтики конче треба виконувати контролю. Говорить се бесїдник також зі становиська Австрії, а уповажнений до того на основі угодових законів, які постановляють, що також з Австрії має панувати згідне цїлковито з конституцією житє.

Бесїдник мусить виступити проти розпиреної в Австрії гадки, будь-то-би Угри з задоволенєм дивили ся на се, щоби лише вони мали парляментарне житє. Угри бажають для себе незалежности і рівноправности, але не бажають домінуючого впливу. Бесїдник уважає конечним заявити се супроти загальної опінії.

Гр. Юлій Андраші, навязуючи до промови Аппонія, заявляє: Може воно й слушно, що подробиць диплльоматичних переговорів не можна подавати до відома непокликаних осіб, але з другої сторони є річю певною, що серед таких обставин місія мужів довіря стає неможлива. Бесїдник кидає оком взад на полїтичну історію від часу вибуху війни і дорікає правительству, що не використало загального одушевленя, яке вирівнало було всї противенства і не зреорґанізувало відповідно ґабінету. Опозиція порушила ту гадку, але президент мінїстрів заявив ся за коалїційним ґабінетом, як що він сам буде стояти на його чолї. З бігом часу станула опозиція перед альтернативою: або отверта парляментарна контроля, або інформованє мужів довіря опозиційних сторонництв. Вкінци заявив бесїдник, що акція, яку тепер підняла опозиція, не є доказом неохоти або пертя до заключеня мира за всяку цїну. Противно, бесїдник, пропонуючи скликанє делеґацій, знає добре, що кождий міродатний чинник, що всї патріотичні елементи монархії, так в Австрії, як і на Угорщині, є рішені допровадити війну до кінця.

Посол Степан Раковский прилучуєсь до заяв попередних бесїдників, домагає ся рівнож скликаня делеґацій і твердить, що президент угорських мінїстрів не був належно поінформований. Кінчить заявою, що заграничаа полїтика мусить основно змінити ся, мусить бути свідома цїли, порішена і свідома себе.

Президент Тіса висказав свій жаль по причині заяв зложених бесїдниками, пояснив справу заграничної полїтики дотично Італії, а вкінци заявив, що парляментарні відносини в Австрії роблять неможливим скликанє спільних делеґацій.

З краєвої Ради шкільної.

Відложенє початку шкільного року 1916/17.

Ц. к. краєва Рада шкільна відложила початок шкільного року 1916/17 в ґімназіях, реальних школах, мужеських і жіночих учительських семинаріях, промислових і торговельних школах в Дрогобичи, Камінцї струміловій, Льво-

ЮРІЙ КМІТ.

Перше місце.

(Далї).

Слухає мій парох покірної моєї бесїди, раптом швидко чимчикує до вікна й накликає: „Сеньку, Сеньку, ходи сюди“. Тріскає кулаком по варцабах. Парубок вертав з поля. „Чуєш, лотре, ходи сюди, є в нас вікарій, поведеш його до Федька Великого“. Сенько не дуже спішив ся, примішцував байдужно граблї під стодолою. О. Генрик цїлий час накликає: „Ходи, ходи, поведеш вікарого“. Сенько обернений до стодоли, чіхаєть ся в колїно й відповідає: „Прошу єґомосця, в нас нема карого, тільки гнїдий“. „Ходи, дурню, поведеш нового єґомосця“.

Прийшов парубок і ми оба вибрали ся оглядати хату. Мій візник відїхав за мною. Його теж не просив нїхто нї сїдати, нї стояти.

В два тижнї спровадив ся я. Старий не давав минї нїчого. Що чинити? Бити ся з ними, чи що? Прикликав я дяка і кажу йому: Коли хто вмре, або народить ся, інтересовані мають явити ся у мене, я відберу повинности, я поладнаю, що потрібне; такий приказ з консисторії. Розумієте?

„Розумію, прошу єґомосця“.

Добре. Таким робом брав я свою часть, а старому віддавав його. Старі, зачував я, викрикували, але люди самі приходили зі своїми орудками до мене; я полагоджував, а пароховi подавав сам вислїд. Треба було крутити, аби вийти на своє.

Одного дня приходжу до його. Добрий день, о. канонїкови! Що чувати? Як здоровлячко?

„Добре, що є ви, о. вікарій. Я не маю того — того (стукає пальцем по чолї, забував ся), що пише ся“.

Може пера?

„Пера — пера“, скрикнув урадований.

Може нема паперу й атраменту?

„Нема, нема, що тут робити?“

Купити.

„Я не можу; старий; natus anno — anno acht hundert zwölf“.

Не велика річ, я куплю о. канонїкови всього, що треба.

„Добре, добре. Я вам дам конї“. Йде на ґанок і киче: „Сеньку, Сеньку, ладуй візок, той, що їздять ним їмосць; о. вікарій поїдуть до міста“.

Поладнали стару тарадайку і я поїхав до поблизького місточка.

Того самого дня досвіта померла одна ґаздиня. Коли я відїхав, старий прикликав хлопа, взяв трицять корон, приказав зараз дзвонити, видати процесію, поїхав і смерком поховав бабу. Думає собі: вікарій в містї, поховаю, не буде знати нїчого про похорон і гроші полишать ся всї вкупі.

Приїзжаю у вечір, привожу орудки. Він дякує минї. А я по дорозї довідав ся, що баба вже в гробі. Відходячи, питаю ся: Як з завтрішнїм похороном?

„Я вже поховав“.

О. канонїку, буде кримінал! Так борзо не вільно ховати.

„Йой, йой, кримінал? Я старий, anno acht hundert drei... Маєте тут пятку, не кажіть нїкому! Йой, кримінал... Може вам більше дати?“

Нї, нї, буде досить, а на другий раз о. канонїк най питають ся мене, тепер инші звичаї і приписи, як anno acht hundert drei. Світ іде наперед.

„Добре, добре! Кажете, світ іде наперед?“

А якже.

Прийшли вибори. Приїхав комісар на правибори. Зійшли ся ми з селянами до громадської канцелярії. Питаєть ся комісар: „Na kogo raczy ks. kanonik głosować?“

„Ja, proszę pana komisarza, głosuję na wójta. Wójt cesarska osoba, a my wszyscy dzieci cesarza“.

„Dziękuję“, відповідає комісар. А треба знати, що війт був хрунь над хрунями. Тепер комісар починає питати инших. О. Генрик втручуєть ся: „Oni na wójta głosują. Правда, Олекса?“

„Нї, прошу єґомосця“. Зібрані почали віддавати свої голоси на того, на кого ми в читальнї врадили голосувати. Збентежений о. Генрик встає й заявляє піднесеним, тремтячим голосом: „Panie komisarzu, ja ich tego nie uczył; to coś w tej czytelni“.

„Ja wierzę ks. kanonikowi“.

(Кінець буде.)

ві, Самборі, Стрию, Золочеві і Жовкві до 15. вересня 1916.

Вписи учеників до тих заведень відбудуть ся в днях 13. і 14. вересня с. р. Ві всїх инших заведенях початок і вписи відбудуть ся в нормальних речинцях.

Знесенє примусу ношеня однострої́в.

Супроти теперішної дорожнечі завісила Краєва Рада шкільна виїмково на протяг шкільного року 1916/17 примус ношеня приписаного шкільного одностроєю в середних школах. Зарядженє се не забороняє однак носити однострої́в тим ученикам, що такі мають, або купити собі можуть.

Світова війна.

На сході.

Російські воєнні знатоки звертають увагу на зворот в положеню на східнім фронтї. Підчеркують, що на південно-західнім фронтї зросла значно ворожа дїяльність. Годї сказати, чи є се вислїд дїяльности Гінденбурґа, на всякий случай свідчить воно, що осередні держави ненадїйно скоро піднесли ся по великанській офензиві Брусїлова.

Конче на Львів.

В руки наших війск попав ся денний приказ ґенерала Баґратова, у якім він повідомляє війська, що на днях відвідає їх відтинок царевич, тому воєнні дїланя мусять бути ведені так сильно, щоби царська армія не лиш зломила твердий опір союзників, але й торжественно увійшла до Львова.

ЦІРІХ. Всї російські і французькі критики воєнні заявляють згідно, що на сході зведеть ся на днях рішаюча борба, якої вислїд має промостити Росіянам дорогу до Львова. Всї армії російські в Галичинї готовлять ся до того удару. Один лиш „Journal“ запевняє, що Росіянам треба ще богато часу, щоби підготовитись до дальшої офензиви.

Битва коло Горожанки.

В битвах коло Горожанки від 14—17. серпня згинуло 5.000 Росіян, наші втрати в забитих і ранених виносять 80 людий. При найменшім подуві вітру чути до наших лїний вонь гниючих трупів, яких доси Росіяни не поховали

Морат про балканську офензиву.

Майор Морат пише в „Berliner Tageblatt-ї“: Нїмецький нарід буде тїшити ся тою новою ініціятивою нашої Управи і хоч ми знаємо, що на тім побічнім воєннім теренї в Македонії не рішить ся світова війна, то сподїване там пораженє ворогів цїнимо ми так само високо, як їх утечу з Ґаллїполї. Наш спільний наступ відбуваєсь рівночасно на правім і лївім крилї, як також на фронтї нашого виходу. На правім крилї розпочав ся в области Монастира і розширив ся на грецькій граници. Околицю на полуднє від озера Пресба зайнято по прогнаню сербської дивізії Дріни з области Фльоріни. З другої сторони йшов наступ здовж зелїзниці Монастир-Бодена, а цїлий простір між озерами Острово і Пресба находить ся в руках побідника. Ворожу оборону місцевости Бодена на північ від того міста відкинено, сербський наступ на місцевість Ломнїцу відперто і задержано всї становиська між Ломнїцою і озером Дойран, які собі союзники в наступних боях виборoли.

Лїве крило фронту посуваєсь вперід в утяжливій країнї між Струміцою і Местою. Передні війська перейшли гори Сарлїя-Плянїна. В долинї Струміци зайняли болгарські відділи вже 28. мая грецький форт Рупель а відтак місцевість Ветріну. Тепер в долинї Струміци помашерували вперід більші сили і зайняли Демір Гіссар. Взяли також важну узлову точку Серрес та відперли на правий беріг Струміци ворожі передні сторожі, що находились між Демір-Гіссар і Серрес. Бачимо отже рівночасний початок і концентричний похід наших військ в ідеальнім напрямі Солуня.

Військо ґенерала Саррая має яких чверть міліона людий; се анґлійські кольоніяльні формації з Египта і Марока. Швайцарські часописи донесли перед кількома днями про висадженє 24.000 Італійців в Солуни. Сербське військо має, здає ся, 4 дивізії о 65.000 людий. Найшлось тут також по довгій подорожі 8 до 10 тисяч Росіян. Се зібране військо зависить в конечнім напрямі від достави через море. Така однак достава получена з великими небезпеками, бо на Середземнім мори успішно працюють наші підводні судна; а що станесь без достави з ворожими військами?!

Болгарія—Греція.

СОФІЯ (Ткб.). Офіціяльне „Echo de Bulgarie“ пише: Підприйнята союзниками офензива мала на цїли перебити пляни ворога і знищити його надії. Згляд на невтральність Греції здержував від 9 місяців болгарську армію на граници. Та журба о власну безпеку приневолює її нинї вигнати ворога з його становиська, в якім він по своїй вподобі примістив ся і звідки може нам постійно загрожувати. Протиофензива, яку наші війська були приневолені підприйняти, се акт самооборони. Болгарсько-нїмецька офензива, яка стане поперек плянів чотиропорозуміня, буде мати також добрий вплив на сусїдне королївство. Болгари і Нїмцї не приходять як вороги Греції, але противно, ослабленє Анґлїї, Франції і їх союзників перед Солунем дасть грецькому правительству більшу незалежність. Через те маємо надію, що акцію наших військ, яка має на цїли забезпечити свої внїшні становиська перед ворогом, оцїнять слушно відповідно до її правдивої вартости. Иньшу надію висказав ще президент мінїстрів Радославов в пятницю в своїй успокоюючій заяві в Палатї. Болгарське правительство, а з ним цїлий загал, надїє ся, що підприйняті нашими військами середники не потягнуть за собою вїяких иньших комплїкацій. Без сумнїву коалїція і Венїзельос підіймуть крик і будуть представляти грецькому народови болгарське марево; але ми певні, що і дипльоматичні зусиля наших ворогів в Атенах остануть так само без успіху, як військові над Струміцою, над Вардаром і озером Острово.

„Нїмеччина“ вернула!

БРЕМЕН. (Ткб) Нїмецьке товариство мореплавства на океанї доносить: Перше підводне торговельне судно „Нїмеччина“ закинуло вчера по полудни якор при устю Везери. На покладї все гаразд.

В справі „Нїмеччини“ доносять далї, що американське правительство поводило ся дуже поправно, зберігаючи невтральність, яка була загрожена, коли анґлїйський кружляк закрав ся був у залив. В часї відїзду лодки стояло на чатах 8 анґлїйських кораблїв і богато найнятих американських лодок, які мали закинути сїти. Мимо того „Нїмеччина“ спасла ся. На морі була зразу буря. Лодка їхала по сто миль під водою.

Анґлїя не тратить надії.

ЛЬОНДОН. (Ткб) Бюро Райтера. В палатї громад заявив Lloyd George, що мущини, котрі тепер вступають до армії, належать під фізичним зглядом до найкріпкійших людий від часу почину війни. Дальше заявив George, що ситуація змінила ся цїлковито на користь чотиропорозуміня, бо відібрано неприятелеви ініціятиву на сході і на заході, з виїмкою Мезопотамії. Бесїдник вказував на значінє анґлїйської офензиви над рікою Сомою і сказав, що нїмецькі звідомленя про анґлїйські втрати є смішно пересаджені. Вкінци висказав бесїдник переконанє, що кінець вже недалекий. Франція уоружена, Росія так само, а італійське уоруженє поступає о много скорше, як того приятелї Італії могли надїяти ся. Тепер девізою чотиропорозуміня є спільна праця, аби побіда остала при її хоругвах.

Положенє коло Ґориції.

Від кількох днїв можна сконстатувати застій в італійській офензиві. Кадорна побачив, що стоїть перед нашими новими, незвичайно сильно побудованими становисками на корисніїшім для нас теренї, що утруднює дуже наступи, а нашу оборону, головно артілерійську, сильно підносе. Не остаєсь отже нїчого иньшого, лиш італійська наступна війна мусить перемінити ся в позиційну, так як вже було більше, чим рік на правім березї Сочі. Наші становиська в безпосереднім сусїдстві міста зближають ся на узгірях Сан Марко до передмістя Сан Петер; дальше на північ переходять вони через Розенталь (віддалене від Ґориції яких півчверта кільометра) і тягнуть ся до Монте Сан Габріеле. На полудни держать ся вони пасма узгір на південний схід від міста аж до Сан Ґрабо ді мерна. Через те, що сї луковаті становиська дуже вузькі, домінує наша артілерія над ґорицькою рівниною; бо хоч рівнина цїлковито плоска і має знаменито побудовану комунїкацію, то всякі ворожі наступні рухи спинює се, що кожда її точка лежить в области огня нашої артілерії. Обі артілерії працюють понад Горицію.

Навчена досвідом в часї боїв піхоти попередних тижнїв, знає військова управа, що в наступі на сильні гірські становиська на схід від Ґориції нїчого не може осягнути. Ворожий наступ піхоти, що має наступати з долини, мусить вдирати ся на узгірє серед нагального огня артілерії. Тому то Італійцї намагають ся вигнути в зад той лук, який зайняла австро-угорська оборона коло Ґориції, і з особлившою заїлостю натискають на наші крила на Монте Сан Габріеле і коло Сан Ґрадо ді мерна. Та, як показують факти, доси без успіху.

Ріжні вісти.

БЕРНО. (Ткб) Matin доносить з Солуня: Доси висаджено на сушу 20.000 Італійців.

ЛЬОНДОН. (Ткб) Урядово. Адміралїція подає до відома: Підводне судно E 23, вертаючи з Північного моря, заатакувало успішно торпедою дня 19. серпня рано боєвий нїмецький корабель кляси Нассав. Думають, що корабель затонув.

Бюро Вольфа запримічує: Донесенє адміралїції анґлійської о тільки правдиве, що підводне судно дїйсно заатакувало корабель Вестфален, але корабель той остав спосібним до борби і до маневрованя.

БЕРЛІН. (Ткб) Бюро Вольфа доносить: Дня 22. серпня обсервовано з курляндського побережа, як в віддали 6 миль від Малого Ірбен зістав ушкоджений експльозією російський торпедовець типу найновійших великих торпедовців. Инші торпедовцї запровадили ушкоджений торпедовець до побережа острова Oesel.

КОПЕНГАҐЕН. (Ткб) Переговори президента мінїстрів з провідниками сторонництв, в справі продажі західних індийських островів і в справі утвореня нового мінїстерства не довели до згоди. Президент мінїстрів заявив, що не дасть ся оминути нових виборів, котрим мало запобічи утворенє коалїцийного мінїстерства.

Лїсок смерти на горі Цапуль.

З боїв на горі Цапуль, подає „Franfurter Ztg.“ слїдуючий образець:

Стрімко підносить ся з тихої долини до неба гора Цапуль. Лиса, подвійна баня розсїлась своїми сїрими ґранїтовими скелями на буйній зеленій основі, як поважна голова на молодім тїлї. Иньші гори пишають ся довкола всїми відтїнями зеленї. Жовтою зеленю блищить квітчастий луг, соковитою, майже неуловимою зеленю мінить ся мокра долина, в чепурну темнозелень прикрашений гайок простих, як свічки, сосон, а в далекім сонїшнім світлї світять голубо снїжні велити Семигороду. В долинї веть ся сїра і запорошена дорога, а побіч сріблить ся потічок. Дротяні засїки через дорогу і потічок се запора, а в соснових лїсах по сїй і тїй сторонї чигають на себе приятелї і вороги.

На сїдлї, що тягне ся на північ від подвійного верха, стоїть самітно між скалами чотирокутний сосновий лїсок. Стрункі, високі дерева густо стоять поруч себе, якби в згодї шукали оборони перед окружаючим їх, яловим морем ґранїту. Тепер той лїсок се — цвинтар, а сосни се нагробні памятники. Від вчера вечером лїсок той є осїдком смерти.

Вечір зближав ся, як вони пішли до приступу. Сонце хилило ся за снїжну голову і кидало пурпурове-червоне світло на ґранїт, по якім підсувались наперід люди. Запримітили ми їх доперва тодї, як вже від давна були в дорозї. Ся доріжка довга на 500 метрів, а в горі лиш на метр широка. По нїй підсувались на руках і ногах, придержуючись скупих корчів, що росли серед скал. Один за другим підсував ся до лїска, в гору, кождої хвилї готов злетїти в одну або другу сторону. Годину вже так сунув ся той людський вуж, як нараз перший шрапнель, виючи, перелетів побіч них. Гук, і на доріжку летять кулї. А потім летить шрапнель за шрапнелем, ґранат за ґранатом. По грохотї вибуху чути твердий удар кулї о скалу, камінє і відломки скель відлїтають, смерть бє соткою оловяних нагайок о скалу, в доріжку, по якій опорошені люди повзають наперід. Тіла їх підлїтають в гору, перевертають ся і падають в діл, одно по другім. — Переляк огорнув нас і милосердє на вид того дощу смерти. Набої обсївали кождий крок дороги, не можна було відступити. Гранати розривали ґранїт, шрапнелеві кулї залїтали в лїсок, де кінчилась доріжка.

Нараз почув ся з ліску гук крісів. На скалистій доріжці не було вже ні одної живої душі, та в ліску скрили ся вороги, що вспіли перейти дорогу. Могли були піддати ся, але не зробили того — по широких поясах пізнали ми туркестанських стрільців — і тепер наші стрільна звернулись з доріжки на лісок. Лісок тріщав, вите стрілен, гук вибухів і ломіт нищених дерев голомшили всякий голос. Хмари стрілів покривали лісок тонкою заслоною диму. Над нашими головами свистіли кулі. Ми лежали на животах за скалами — ровів тут нема — і вдивляли ся в димок, що окружав дерева.

Сорок хвиль тривав огонь. В ліску вимерло всяке житє. Лиш легкі зітханя приносив вітер відти. Стежа що перешукала лісок, найшла цілу компанію неживою. Побіч 187 забитих лежало в ліску 4 ранених, в тім кількох офіцирів. Лежали на краю ліса в розвиненій тиралєрській лінії, майже готові до скоку, майже кождий держав ще в руках кріс. Відірване галузє і листє дерев висіло над забитими, як посмертне покривало. Похоронено їх там, де полягли. — А над гробом розбитої компанії сторожать тихо темнозелені сосни в ліску, який протягом одної години пурпурового вечірного сумерку став островом смерти серед зимного моря ґраніту.

НОВИНКИ.

— **Виміна інвалідів між Німеччиною і Росією** вже не буде відбуватись, бо в німецьких таборах воєнних нема більше воєнних інвалідів, а і з Росії в послідним часі лиш дуже мало надійшло.

— **Для реклямованих у Львові.** Почавши від вчера, на зарядженє ц. к. Намісництва розсилає маґістрат м. Львова леґітимації на полишенє ся у Львові на случай евентуальної евакуації. Леґітимації будуть доручувані лишень тим особам, які є звільнені від служби в загальнім ополченю. Леґітимації виставлені в німецькій мові, а доручують їх орґани маґістрату.

— **Леґітимації для відзначених залізним хрестом заслуги.** Щоб відзначені залізним хрестом заслуги могли виказати ся, що правно посідають сю декорацію, зарядило мінїстерство війни, аби — як се зроблено вже для відзначених медалями хоробрости — видано для них леґітимації з наведенем надаючої власти і дотичного числа.

— **Виділ львівської Палати адвокатів** взиває всіх адвокатів і адвокатських кандидатів, які перебувають у Львові, а в разі їх неприсутности, то оставші у Львові родини також, щоб в власнім інтересі зголосили ся чим скорше в бюрі Палати при вул. Ґродзіцких ч. 1, в урядових годинах.

— **З львівської політехніки.** По дворічній перерві розпічне ся з днем 1. жовтня 1916 р. новий рік науковий на політехниці у Львові.

— **Смерть німецького фільософа.** В Ґетінґен помер в 79. році житя німецький фільософ, професор др Бавман. Написав він богато наукових творів, з поміж котрих найбільше відомі: „Науки о просторі, часі і математиці в найновійшій фільософії“, „Підручник етики“, „Історія фільософії“ і богато инших. — Покійний займав ся також справами виховання і шкільництва.

— **Дмовський доктором університету в Кембрідж.** Університет в Кембрідж іменував докторами „honoris causa“ Мілюкова, відомого провідника поступової партії, Петра Струвого, професора в Петрограді, і Романа Дмовського, провідника польських москвофілів.

— **Ревізії шкільних бібліотек в Чехах.** „Vestnik“, орґан чеського учительства, доносить, що чеська краєва Рада шкільна зарядила, щоб переведено строгу ревізію шкільних бібліотек для учеників і щоб викинено з них ряд творів і книжок. Між книжками, які має ся викинути, находять ся також: „Ogniem i mieczem“ та „Potop“ Сєнкевича.

— **Повідомленя про смерть жовнірів.** Начальна команда армії на порученє міністерства війни зарядила, щоб душпастирі, які на поли провадять метрики смерти, повідомляли сейчас при помочи полевої листівки про смерть жовнірів ті особи, котрі названі на першій стороні оного унормованих леґітимаційних карт. Листівка така має містити дату і місце похорону та є заосмотрена в підпис і урядову печатку душпастиря. — Те само відносить ся до душпастирів в глубині краю, які провадять метрики в військових санітарних заведенях, воєнних шпиталях і т. п.

— **Марков II про Поляків.** „Петроградская газета“ помістила статю провідника крайної правиці в Думі, Маркова п. з. „Поміч Поляків“. Марков пише між иншим:

Стара переявалка Поляків: "Polska nierządem stoi" не втратила і нині на житєвій свіжости. Два роки триває борба Німців зі Славянами. Щож роблять Поляки? — Одні з послом до російської Думи, Гарусевичом виголошують гарні слова про злуку Славян проти Німців, другі під правлінєм Німців устроюють самоуправу в зайнятих ґуберніях, а посол до російської Думи Парчевський одержує від німецького цісаря ордер за ревність. Треті вкінци формують вільні дружини, бють ся з російськими військами, вішають сторонників Росії і поручають послови до Думи Лемпіцкому виволікати проти Росії ріжні клевети та взивати Американців до знищеня варварської Росії. Чи серед такого замішаня почування і діл хотять Поляки відбудовати Польщу.

— **Арештованя на Буковині.** Після наспівших приватних донесень, Росіяни спалили село Глибоку, а тамошнього дідича Скібінєвського арештували і вивезли до Росії. Також в Сучаві, куди перенесли вони свою військову головну кватиру, арештували богато цивільних осіб і вивезли до Росії. Догадувати ся треба з сих арештовань, що Росіяни не так то певними почувають себе на Буковині.

— **Землетрясеня в Італії.** Постійно доходять з Італії вісти, що землетрясеня дальше тривають і обняли цілий ряд місцевостий, як Сенігалія, Ріміні, Пессаро і ин. Населене вибралось на поля і біду тут гірко, тим більше, що настала лиха дощева пора. Наслідки землетрясень о много страшнійші, як дотепер можна було вносити. В Річчіоне, до якого приїхало було 20.000 гостий на купелі, осталось лиш два доми. Страт в людях нема, бо населене в час вибралось з міста.

— **Проф. Яворський в Варшаві.** В понеділок о год. 6. веч. віцепрезес N. K. N. проф. Яворський. що саме перебував в Варшаві, удав ся до ґен.-губернатора Беселера з візитою. Розмова тривала коло години. На другий день приняв редакторів всіх польських часописий і перебував з ними довший час.

„Nowa Gazeta“ пише, що проф. Яворський, котрий тішить ся заслуженою популярністю, не мав цілковито успіху в виконаню намірів. з якими приїхав до Варшави.

— **Щасливі.** В наслідок представленя, внесеного репрезентацією преси, міністер внутрішних справ видав розпорядок, силою котрого звільнено від військової служби всіх співробітників російських часописий.

— **Лєо, а директура „Банку для міст“.** „Głos Narodu“ приносить цікаве вияснене, чому приятелі так спішили ся з ухваленем президентови Лєови емеритури. Лєо іменно мав вигляд стати директором „Банку для міст“, а перед уступленем з уряду президента міста хотів ще собі запевнити емеритуру. То його поведене обурило однак опозицію, в виду чого міродатні чинники висунули иншого кандидата на посаду директора „Банку для міст“ в особі посла д-ра Адольфа Ґроса, якого підпирає презес польського кола, др. Біліньскі.

— **Жіноче військо в Мексику.** Як би Американці дійсно хотіли впасти до Мексика, то малиб до діла не лиш з Мексиканцями, але також зі 100.000 Мексиканками, котрі рамя в рамя зі своїми мужами і братами будуть бороти ся з наїздником. Ще в 1910 р. почали творити ся по більших містах Мексика жіночі союзи, котрих члени складали присягу, що на случай війни не вдоволять ся доглядане ранених, але возьмуть чинну участь з оружем в руці. І вже в літі 1911 р., як президент Тафт вислав до Таксасу військо, було 20.000 Мексиканок, виправлених і уоружених, готових кождої хвилї до борби з кождим, хтоб хотів нарушити свободу краю. Тепер належить вже до союза 100.000 жінок. Носять вони — зовсім природно — мужеський одіж і є не лиш добрими стрільцями, але знають передовсім докладно Мексик зі всіми його крутими стежками аж до найдиких закутин. Тому мусів би президент Вільзон твердий оріх розкусити, заки дав би собі з ними раду.

— **Засуд Лібкнехта.** Висший воєнний суд засудив посла Лібкнехта за намірену воєнну зраду, тяжкий непослух і опір державній власти на 4 роки і 1 місяць вязниці. До кари вчислено вже засудженому 1 місяць слідчої вязниці. Крім того засуджено його дальше на видалене з війська і 6-літну втрату горожанських прав.

— **Вислїд жнив в Німеччині.** В Німеччині треба сего року очікувати добрих, а місцями навіть дуже добрих жнив. Також збір паші дав знаменити вислїди. Зимові барабольї заповідають ся дуже добре. В деяких місцях побільшено досить значно поля під управу цукрових бураків, стручкових овочів та овочів на вибиванє товщів. Також стан всякого рода худоби побільшує ся.

— **Карти на мясо в Німеччині.** З днем 2. жовтня входить в цілій Німеччині в житє розпорядженє, яке запроваджує карти на мясо. Карта буде виставлена на 4 тижні і буде уповажнювати до закупна на тиждень 250 ґрамів мяса з битої худоби враз з кістьми. Діти до шестого року житя одержувати-муть лиш половину усталеної тижневої скількости.

— **Італійський король в Ґориції.** Дня 20. серпня приїхав самоходом до Ґориції італійський король.

— **Черновецькі збігці в Великім Варадині.** На днях прибуло до Великого Варадину коло 300 збігців з Чернівців, по найбільшій части урядники. Оповідають вони, що теперішний місцевий комендант Чернівців ґенерал Буґуіл завів дуже строгий режім. Часть черновецьких збігців находить ся ще в Дорні Ватрі.

— **Кіно воєнної кухні** при вул. Шашкевича ч. 5. висвітлює від 25. до 28. серпня актуальну і дуже інтересну драму п. з. „Мала героїня“. Крім того гідна згадки друга драма „Послідний лет“. Воєнний тижневник і дві комедії: „Морські купілі“ та „Християн не пізнає шваґра“ складають ся на цілість проґрами.

Лягли головами.

Володимир Червінський, канд. учительський, відзначений медалю хоробрости, упав на фронті Волинськім 1. липня 1916 в 20 році свого житя. Вічна йому память!

ОПОВІСТКИ.

Пятниця дня 25. серпня 1916.

Нині: 25. серпня гр.-кат. Фотія, римо-кат. Людвика.

Завтра: 26. серпня гр.-кат. Максима, римо кат. Зефірини.

◯ **Укр. Народний Театр** Т-ва „Бесіда“ у Львові. Саля Т-ва ім. Лисенка при вул. Шашкевича ч. 5.

В понеділок дня 28. серпня 1916. „**Любощі**“, драма на 3 дії А. Шніцлєра. Переклав з німецького Б. Ґрінченко.

Початок о год. 7½, — кінець о 10 годині вечером.

Білети можна раньше набути в Народній Торговлі. 1—3

◯ **На школу ім. Б. Ґрінченка** прислали на мої руки:

Вп. о. Павло Стукач, парох Смільника 20 К, Вп. Іван Червінський, управ. школи в Любачеві зі збірки на похороні свого товариша від себе 5 К, Вп. Івана Луцейка 5 К, Вп. Емілії Скорківни 5 К, Вп. Катерини Трембіцкої 4 К, Вп. Василя Дзіковського 5 К, Вп. Николая Назаревича 5 К, Вп. Ефимії Лаврівскої 4 К, Вп. Теодора Кульчицкого 4 К, Вп. Николая Лісковацкого 2 К. Вп. Ольга Миклаcевич зі Стрия 5 К, Вп. Марія Любчакова зі Львова 6 К, Вп. Ярослав Колтунюк зі збірки на комерсі в честь Вп. Д-ра Ст. Федака 40 К, разом 110 К.

За що в імени дітвори шкільної і їх родичів складаю сим прилюдно ласкавим жертводавцям сердечну подяку. М. Сіяк.

(Адреса: Городецька ч. 95, або Ґрунвальдська ч. 4).

◯ **Вписи** для хлопців і дівчат на рік шкільний 1916/17 до першої і другої кляси **мішаної школи ім. князя Льва у Львові** відбудуть ся в понеділок, второк, середу і четвер, то є в днях 28., 29., 30. і 31. серпня 1916 р. в годинах від 9—12 перед полуднем і від 4 до 6 по полудни в шкільних льокалях, вхід від вулиці Личаківської через вулицю Малу ч. 8. (коло костела св. Антонього) і від вул. Курковї ч. 34.

Старшина Кружка У. П. Т. ім. Князя Льва у Львові.

◯ **З Дирекції ц. к. ґімназії в Перемишли.** Вписи відбудуть ся в нормальних відносинах в днях 1., 2. і 3. вересня. Вступний іспит до І. кл. і до приготовляючої кляси відбуде ся 2. вересня, до вищих кляс в днях 5—15 вересня. Іспити поправчі і доповняючі відбудуть ся 1. і 2. вересня. В важних случаях приймe Дирекція вписи в пізнійших речинцях. Нові ученики мають предложити метрику, посвідку щіплення і послідне свідоцтво шкільне. — Число госпітанток вже повне, тому не приймає

ся нових госпітанток тим більше, що тутешний ліцей переміняєть ся на реальну ґімназію. Ученики прийняті до Інститута або до одної з бурс, можуть оплачувати місячні оплати також натураліями (харчами), які будуть Управи числити по торгових цінах. Питомці Інститута повинні привезти з собою окрім приписаного біля і постелї ще дещо з харчів (особливо солонини або масла, яєць), бо під сю пору годї набути сих артикулів на місци. — Богослужене відбуде ся 4. вересня о год. 8 рано. Шкільна наука розпічне ся 5 вересня.

2—2 З Дирекції.

○ **Вписи хлопців до І. і ІІ. кляси** народної школи ім. Тараса Шевченка на стрийській дїльниці у Львові відбувати ся будуть в днях 29., 30. і 31. серпня 1916 від год. 11—12 перед полуднем і 5—7 по полуд. в школї при вул. Длуґоша ч. 17 І. поверх.

○ **Вписи до ц. к. семинарії жіночої у Львові** і до української школи вправ при тій семинарії відбудуть ся дня 30. серпня с. р. від год. 8 до 12 рано і від 4 до 6 пополудни. Кандидатки на перший рік семинарії будуть здавати іспит з релїґії, українського і польського язика (читане, розбір реченя, написане диктату) з німецького язика (читане, відміна імеників і дїєслів, написане диктату), з рахунків і ґеометрії, співу, рисунків, каліґрафії і ручних робіт. Наші панночки повинні користати з безплатної науки і численно зголошуватись на перший рік, бо від числа зголосивших ся зависить і число прийнятих.

Рівнож щиро поручаємо родичам українську школу вправ, в якій наші діти мають гарний провід і совісну науку та дістають матеріяльні підмоги.

○ **Зі шпиталів усїх сторін Монархії** напливає до Укр. Жіночого Комітету помочи для ранених жовнїрів, велике число просьб о укр. книжки і часописи. Комітет розпоряджає за малими фондами, щоби всї сї просьби заспокоїти, щоби наших укр. жовнїрів, котрих доля загнала в чужі сторони, між чужих людий, загріти, розрадити нашим рідним словом. Отже Жіночий Комітет, звертає ся до укр. Суспільности з горячою просьбою о підмогу, о датки, хотьби найскромнїйші, котрі просимо слати на адресу: Ukr. Frauen-hilfs-Komitee f. verw. Soldaten in Wien VIII. Langegasse № 5. Передовсїм звертаємо ся до наших П. офіцирів в поли, котрі найлїпші розуміють потребу книжки для жовнїра — з просьбою, помочи нам в тим дїлї.

Послідні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 24. серпня 1916.

На російськім фронтї.

Крім кількох малих корисних підприйнять на передполи не було нїяких важних подій анї у оружних сил архикнязя Карла анї на фронтї Гінденбурґа.

На італїйськім фронтї.

По нагальнім обстрілюваню хребта Fassaner Alpen і наших становиськ на узгірях по обох сторонах долини Travignolo, виконали Італїйцї кілька наступів на фронт Col Torondo Olma Dieci, котрі відперто. Впрочім не було нїяких важних подій.

На балканськім фронтї.

Над долїшною Воюсою сутички.

Заступник шефа Генерального Штабу
Фільдмаршалок-поручник Ф. Гефер

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На східнім фронтї.

З виїмкою менших, повних успіхів підприйнять проти російських передних сторожий, при чім забрали ми бранців і добичу, нема нїчого до звідомленя.

На західнім фронтї.

На північ від Соми скінчились на нїчим вчера вечером і в ночи нові зусиля наших ворогів. Наступи Анґлїйців звертались знову проти вигнутого вперід лука між Тієнваль і Позієр, як також проти нових наших становиськ довкола Ґіймон. Коло Морепа, а особливо на полудне від него, відперто сильні французькі сили, в части навіть по поважних боях.

На право від Мози в відтинку Тіомон-Флєрі, в лїсї Шапітр і Perg прибрала діяльність артилєрії по полуди значно на завзятости. Кількакратні французькі наступи на полудне від форту Тіомон зломано.

Послїдними днями зістрілено оборонним огнем в воздушній борбі по одним ворожім літаку коло Bazentin і на полудне від Peronnes, в околици Richebourg і La Bassee.

На балканськім фронтї.

На узгірях на північний захід від озера Острово Серби ставили ще опір болгарському наступови. Їх протинаступи на Dzemaat Jeri скінчили ся нїчим. Всякі звідомленя з ворожих таборів про чи то сербські чи французькі успіхи, так тут, як над Вардаром і Струміцою, є довільною видумкою.

Начальна управа армії

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

Конкурс.

Виділ українського Інституту для дївчат в Перемишли повідомляє, що подана о приняте до Інституту вносити належить на руки Виділу (ул. Татарська ч. 4 в Перемишли) найдальше до кінця серпня с. р. Місячні оплати, платні точно з гори, виносять: за утримане 100 К і за праве 5 К кромі вписового. Знижки уділяти буде Виділ тілько в виїмкових случаях. Наколиби артикули живности подешевіли, знижить ся відповідно до того оплату в часї шкільного року. Курс шкільний в лїцею, зглядно в реальній ґімназії розпічне ся точно 6. вересня.

НОВІ КНИЖКИ.

1) **За козацьким хлїбом:** Оповіданє з давних часів. Книжочка має пять роздїлів: I) Стріча. II) Неволя. III) Ясир. IV) На чайках. V) Козацький хлїб і закінченє та прикрашує еї пять образців. — Цїна одного примірника 70 сот. (для членів 50 сот.).

2) **Войнаровський:** історична поема К. Рилєва, переклав О. Коваленко. Поему попереджає поясненє „Від Редакції і Вступне слово“ Олекси Коваленка. Цїна одного примірника 70 сот. (для членів 50 сот.).

3) **Чекає нас велика річ:** написав Богдан Лепкий (з 10 образками). Цїна одного примірника 50 сот. (для чл. 40 с.).

4) **З крівавого шляху Українських Січових Стрільців.** Ілюстрована збірка оповідань і описів, зредаґував Др. Осип Назарук. Цїна одного примірника 1 К 20 сот. (для членів 90 сот.).

Висилає за попереднім надісланєм гроший (також в марках) Канцелярія Товариства „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10. На порто треба долучити 20 сот. (рекомандоване порто 45 сот.).

При полагоджуваню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Видає і відвічає за ред.: Д-р. Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.